

מסורת הש"ס

(א) מעשרות פ"א מ"ח;
(ב) ס"א ל"ג, (ג) יצמות פז;
ודף קכב. בטורות לו. מו;
(ד) [פ"ג מ"ב], (ה) ז"ל
והעגבים ואיירי בפת שנילוש
במי פירות ועכשיו הוכשר,
(ו) רש"ל ועי' מהרש"א,

תורה אור השלם

1 אֲשֶׁר אָנִי אֶחָזָה לִי וְעֵינַי
רָאוּ וְלֹא זָר כָּלָו בְּלִיתִי
בְּחָקִי: אִיּוֹב יֵט כֹּז

הגהות הב"ח

(ח) תוֹם דָּה כְּבִילָה וְכו' הַטִּיפָה רִאשׁוֹן הוֹבֵשֶׁר הוֹאִיל וְאוֹכֵל וְכו' נִימָשׁ הַנִּלְמָנִיעַ. כִּי דָף אֵל בְּדָ"ה אֵי לַעֲנִין וְע"ש: (ג) דָּ"ה דְכָע וְכו' דָּא"ב מ"ט: (א) דָּ"ה וְכו' וְחָק וְכו' אֶסְרִי סַמָּא כְּנֻשִׁים וְכו' וּבִשְׁלִקוֹת לְמִימִין:

גליון הש"ס

גמ' שלקות לגופן מותר
למימיהן. עי' לעיל דף עג
ע"ב תוס' ד"ה וזריך לעלים:

הגהות הגר"א

[א] גמ' משקה הבא לאוכל
לאו אוכל הוא. ג"כ גירסת
הגאונים אוכל הוא. ע"י
רש"א ור"כ הרי"ף ע"ש:

מוסף תוספות

א. וּפְדִי שֶׁרָחַל דָּלָה שְׁהוּא
מִקְבֵּל טוֹמָאָה מִן הַחֲדָרָה.
מִן מִסְתָּהּ לֵאמֹר: דִּים פִּשְׁתִּין
ל. מִתְבַּשְׂרִי, וּמִדֵּי. מִסְתָּהּ
פִּשְׁתִּין לֵאמֹר: דִּים פִּשְׁתִּין. ו. כֵּל
שֶׁנֶּשְׂאָה. מִסְתָּהּ לֵאמֹר: דִּים
ד. מִן לִצְמֵת. ד. מִן לִצְמֵת
מִבְּעֵל בְּלִיַּי. מִסְתָּהּ פִּשְׁתִּין
לֵאמֹר: ה. מִה לֵּאמֹר. ו. מִה לֵּאמֹר
א. חוֹלֵל אִיבֹדוֹ אֵין
שְׂאֵנוֹ חוֹלֵל אִיבֹדוֹ הוּא.
מִמֶּנּוּ כִּי שְׂבֵא לֵאמֹר אֵין
הוּא אִכְבֹּל וְאִיבֹדוֹ מְבַשֵּׂר.
עֲרִיכָא. ו. מִשּׁוֹ מִדְּרֹב
לִמְשַׁח הַלְכִין שְׂכִסְטוֹן
לֵאמֹר: כִּדְרִיתִּי וְעִבְדִּי וְעִבְדִּי
קִצְרִי. ו. מִדְּרִישִׁי לֵאמֹר
אֵין מְשַׁבֵּד דֵּין אֵין לֵאמֹר
סִחִיָּה הוּלִיל מִלֵּאבָה
דִּיבֹרָתָא וְאִיכָּנִי שֶׁאֵין
הַמְשַׁבֵּד מְגֻזֵּה. מִן
ו. כִּבְכִּשְׁתִּי. מִן
ו. לִמְיֻתָּהּ. מִן. דֵּי. דֵּי
ב. מִלְּמִיתִּי וְיִתִּיתִי וְעִבְדִּי
בִּין לִקְרֹדֵה בִּין לִקְרֹדֵה
לִמְיֻתָּה הוּא אִיבֹדוֹ אֵין
וְיִתִּיתִי שְׁהִסְטוֹן כִּבְכִּשְׁתִּי
וְשִׁלְקָתִי מִלְּמִיתִּי כִּסְכִּיתִי
וְיִתִּיתִי וְעִבְדִּי וְעִבְדִּי
חֲסִיתִי. מִן. דֵּי. דֵּי
כִּדְרִיתִּי דֵּין לִתּוֹן קִצְרִי
אִיבֹדוֹ. מִן
ו. מִן. מִן
ו. יִתִּיתִי. מִן. מִן

רבינו חננאל

א"ר ירמיה כנאני, ומהלך
בענבים על הכוש, פנים
מחלק, משפח פערם
ומתמחה בהן משקן
ומחלקו בו, ולפיכך אנו
ר' יהודה הכוש שכן
משה נמור הוא, ותיק
משק הבא לאוכל
הוא וכאכל הוא חשוב
ואינו מכשיר. ובה ר' אבא
הגאון ופירש ר' תנאי
החולקין (מהלך) במחלק
בענבים, פליגי במשקה
העומד לצחצחו, ואילו
החולקין במצפצפי יתים
בידם, מסאבאב אצינו.
במשקה העומד לאכילו.
א"ר יואי א"ר חייא אדם
אשי אמר ר' חסדא אדם

כְּבִיזָה מְכוּוֹנֶת טוֹר. מִשְׁנֵה הַיָּד בְּמִסָּה
וּבְלִבָּד שֶׁלֹּא יֵגַע בְּמִשְׁקָה שְׁאִינוּ נֹוגַע אֶלֶּי
הוּא לִבִּי סָחִיט טִיפָה קִמִּיתָא חֶסֶר לִי
שֶׁהוּא טִמָּא מִטִּמָּא הַמִּשְׁקָה שְׁאִין אוֹכֵל
אֲכָל אִם הִיא נֹוגַע בְּמִשְׁקָה אִימְרִי
לִי הַמִּשְׁקָה מְטִיפָה לְרֹאשׁוֹהָ שֶׁהַמִּשְׁקָה
מִקְבֵּל טוֹמָאָה בְּכָל שָׂהוּ וְהִ"נ תִּנִּי בָּהּ
בְּזִהְדִּיא יוֹתֵר מְכִבִּיזָה טִמָּא שְׁכִין שִׁילָה
טִיפָה לְרֹאשׁוֹהָ נִטְמָאָה בְּכִבִּיזָה. וְטִמָּא
מִמֶּנּוּ דְּרוּקָא נֶקֶט שְׁאִינוּ מִטְּמָא בְּהִיטָט
וְהִ"ה לְטִמָּא שֶׁרָךְ וְכֵל טִמְאִי מִגַּע וְטִמָּא
מִתּ לְרִבּוּתָא נֶקֶט דְּהוּי אֵב הַטּוֹמָאָה
מִשְׁמֹשׁ דְּקִמִּי אִפִּי אֲכָל וְזוּ שְׁטוּת
וְיִתְיָסִים וְעִבְדִּים סָפִי"ר גְּרָרִי יִחִידִי טִמָּא
שְׁכִין שִׁילָה טִיפָה לְרֹאשׁוֹהָ נִטְמָא
הַמִּשְׁקָה בְּמִשָּׁא הַזֶּה: **וְאִי אִמְרֵם כו'.**
דְּקִסָּ"ד אִפִּי" סוֹחֵט לְמוֹךְ הַקְדִּירָה:
כִּנְתָנָאִי. מִשְׁקָה הֵבֵא לְאוֹכֵל אוֹכֵל הוּא
אִלּוּ מִשְׁקָה הוּא: **הַמְחִילִק עֲנַנְיִים.** נִחְמוֹס
הַמְחִילִק פְּנֵי כִכְרוֹמֵיו שֶׁעֲנַנְיִים שְׁטוּת
הַמִּשְׁקָה עַל הַכֶּכֶר: **הוֹשֵׁר.** הַאֲכוּל
הָעֲנַנְיִים הוֹשֵׁרָיו: **הֵבֵא.** לְלוֹדֵךְ אוֹכֵל
כְּכוּנָן שֶׁסָחֵטָן לִשֶׁם הַפֶּת: הִ"ג דְּכִ"ע
מִשְׁקָה הֵבֵא לְאוֹכֵל לֹא אוֹכֵל הוּא. אֵלֶּה
מִשְׁקָה הוּא וְהִינּוּ טִעְמָא דְּמִ"ד לֹא
הוֹכֵשֶׁר שֶׁמִּתְחִילָה נִסְחֵט אֲדַעְתָּא דְּלוֹיֵל
לְאוֹכֵל לְאוֹכֵל שֶׁהָאֹרֵז שְׁטוּרָה: **הַמְפַּעֵץ**
צוֹנִיִּים. בְּלִצְיָרִי כְּדִי שִׁיחֵי דְּרִין:
הוֹכֵשֶׁר. דִּינְחָא לִיָּה בְּמִשְׁקָה דְּמִיָּךְ
עֲלֵיָּהּ שֶׁמִּתּוֹךְ כֶּךְ הֵם מְרַבִּים טַעַם:
שֶׁמִּתּוֹךְ שֶׁהֵן קָשִׁין אִין
הַמִּלְחָה נִדְבֵק בָּהֶן וּמִפְּעֻסֵם לִרְכֵּן
מִמִּבְחוּךְ מַעַט: **לֹא הוֹכֵשֶׁר.** דִּלָּא מְכוּין
לְמִשְׁקָה דִּידֵהּ לְדִיעֵקֶר: **לִידַע אִם**
הַגִּבְעִי וְיִסִּי לִמְסוּק. כִּיָּךְ הוּא לְרֹחוֹת
שֶׁזֶמְנוֹ נֹחַ לִנְחֹא מִלִּפְנֵי הַמִּשְׁקָה
הַאֲכוּל נִתְנוּ וְהִי מִנְחָתוֹ אֵלֶּה בְּמִשְׁקָה
הַעוֹמֵד לְנִחְתָּחוֹ לְאוֹכֵל קָא מִיפְלִיגִי דִּאִ"ג
מִשְׁקָה הֵבֵא לְאוֹכֵל לִמְסוּקִי: **הִ"ה**
הִיכָא דְקָא שִׁרְף לִיָּה אִ"נ שְׁטֵר הִ"ה
רִיפְתָּא דְמוֹת מִשְׁקָה עֵבִיד אֲכָל
לְנִחְתָּחוֹ פְּלִיגִי: וְדָג לִצְרוֹ. סָחִיטָת דָּג
לְהִזְנִיף צִירוֹ לֹא מִשְׁקָה הוּא אֵלֶּה
אוֹרוֹלִין: **בְּנִשְׁיָן.** יִרְקַח כְּבוֹשׁ בִּין וְחוּמוֹן:
לֹא כֹאכּוֹל הַכְּבָשִׁים סוֹחֵטָן
מִמִּשְׁקָה הָאֶף עֲלֵיהֶן וְהַנְבֵּלֶע בָּהֶן מוֹתֵר
לְכַתְּחִילָה דִּלָּא מִפְּרָק הוּא הוֹאִיל וְלֹא
לְמִתְחִילָה הוּא כִּיָּךְ: **פְּטוֹר.** שְׁאִין זֶה מִפְּרָק
שְׁאִין הַמִּשְׁקָה הַזֶּה יוֹאֵל מִן הַכְּבָשִׁים
שֶׁלֹּא גִדֵּל בְּחוֹבָן אֲכָל אֲסוּר אִטּוֹ יִתִּים
וְעִנְיָנִים: **שְׁלֻקוֹת.** אֲפִילוֹ לְמִימֵיהֶן לֹא
מִשְׁקָה יִנְיָה אֵלֶּה אוֹכֵל: **לְמִימֵיהֶן פְּטוֹר**
אֲכָל אֲסוּר. וְהִיא שְׁלֻקוֹת דְּרוּמִיא דְּגָ
לְלִצְרוֹ לִצְרוֹ: **וְעִי רָחוּ וְלֹא וד.** הֵא דְּבִעִנָּה
לְמִימֵר לָךְ דְּמִשְׁמִיָּה דְּרַב אִיתְמַר:
סוֹחֲטִין בְּנִשְׁיָן. וְלֹא מִפְּלִיג בִּין לְגוֹפֵן
בִּין לְמִימֵיהֶן וְשִׁרִי לְכַתְּחִילָה וְקִשְׁיָא
לְכַלּוֹנָהּ דְּלִיכָא בְּבוֹ דְּשִׁיר בְּנִשְׁיָן לְמִימֵיהֶן
לְכַתְּחִילָה: **דְּבֵר טוֹרָה.** כְּלוֹמֵר אֲסִרָה
טוֹרָה מִלֵּאכֶלָה וְדִרְכֵיהֶן יִתִּים וְעִנְיָנִים
טוֹרָה דְּהִיא מִלֵּאכֶלָה אֲכָל שֶׁלֹּא דִּירְכוּת
לֹא אוֹרְחִיָּהוּ בְּכִי וְלֹא מִלֵּאכֶלָה יִנְיָה:
לְעִדוּת

וּבֶן תַּנִּי רַבִּי מִנְשֵׁה דָּבָר תּוֹר

חבית פרק שנים ועשרים שבת

מכביצה ומפרש זה בהדיא
באוכל וכיון דכביצה מכוונת
מכביצה ואין האוכל אע"פ
עמא אחרים בפחות מכביצה

א יותר מכביצה מוא
א לאוכל אוכל הוא
יתב לה והוא מפרק
ה א"ר ירמיה כתנאי
הוכשר רבי יהודה
י בהא קמפלגי מ"ס
ל הוא ומ"ס לאו אוכל
עלמא [א] משקה הבא
והכא במשקה הבא
בר משקה הוא ומ"ס
תא דהני תנאי דתניא
ס מסואבות הוכשר
שש לידע אם הגיעו

א הוכשר רבי יהודה
בהא קמילגוי דמ"ס
משקה הוא ומ"ס לאו
נא בריה דרב יהושע
מד לאיבוד פלגי והנך
צחצחו קמילגוי א"ר
אשי אמר רב סוחט
ל תוך הקדרה אבל
לצירו אפילו לתוך
מי וקאמר לה להא
ב דימי אתון משמיה
זיא לכו אנן משמיה
וקשיא לן מי אמר
תוך הקערה והאיתמר
לגופן מותר למימיהן
שלקות בין לגופן בין
לאמר אחד כבשים
תר למימיהן פטור אבל
ני ראו ולא זר (כלו
מיה דר' ירמיה שמיע
ר' זירא מרב חייא בר
י מרב: גופא כבשים
מותר למימיהן פטור
בין לגופן בין למימיהן
אחד זה ואחד זה לגופן
אבל אסור רבי יוחנן
שלקות לגופן מותר
ייתיבי סוחטין כבשים
כל לא למוצ"ש וזיתים
סחט חייב חטאת
ואל קשיא לר' יוחנן
מאן מתרץ למעמיה
ה רב מתרץ למעמיה
לצורך השבת אבל
אבל למימיהן פטור
בין לגופן בין למימיהן
א יסחוט ואם סחטן
מתרץ למעמיה סוחטין
א לגופן אבל למימיהן
ב חטאת ר' יוחנן מתרץ
אחד כבשים ואחד ע
שה כמי שסחט זיתים ו
תורה אינו חייב אלא
דיסת זיתים וענבים

חט בקדירה הוא אוכל ומותר, ולתוך כבבשים שחטן אמר רב לגופן מותר כמי ההלכה לפיכך אנו מזכירין דברי רב לגופן מותר כלומר חטן להסיר ת, כגון ירקות וכדומה להן [ש]שלקן ד, ושמואל אמר אחד כבשים ואחד שלוקת, לגופן מותר לאמרי חייב ופטור, ואם יסחוט ואם סחט חייב דאטעמיה ודבריהן פשוטין הן. אבל

קמה.

כבֿיצה מכוונת שהור. פי' בקונטרס שאע"פ שהאורכל טמא איז
מטמא את המשקה שאין אורכל מטמא בפחות מכביצה
והאי טעמא לא ניחא אלא למ"ד בפרק כל שעה (פסחים דף ג' וסג)
משקים מיפקד פקיד אכל למ"ד התם מיבצע בליעי טמאים המשקין
מאליהן כיון שנגע באוכל ^א ונמשני התם
דבמתני' מיירי בעצבים שלא הוכשרו
לאימת מתכשרי לבי קסתי' להו ופי'
קסתי' להו בליז שערורי והשתא לפי'
רש"י ^ב מה בכך מיד כשיצאה הטיפה
ראשונה ^ב (נעמאה) הואיל ואוכל מקבל
טומאה בכל שהוא ^ג ומה שהשקה ר"ת
לפירו' פי' לעיל בריש המנעיר (דף קסג).
דב"ע משקה הבא באוכל לאו אוכל
הוא. לא מניין למימר דכ"ע
אוכל הוא (א"כ) ^ד מי"ט דמ"ד הוכשר:
אם הגיעו יריתו לבסוס בו. מפרש
שקשע יריתו לרצ נאמן דמשה
בפ"ק (דף קי.) דלגזר ללגזר בטהרה
משום דפעמים שאדם הולך כו'.
שם פירשתי (דכ"ה גמרתי):

בבשים שסחטן לנזוף מותר
למימיהן פטור אבל
אסור. רב לטעמיה דלחמך לקמן דבר
תורה אינו חייב אלא על דריכת וזתים
ענבים^א ולפירוש הקונטרס דפ' משום
דלמי המסקה מעלתא קשה לרבי
למאי גזרו להדוקי אורדא אפומא
שישא בשלהי תולין (לעיל דף קמא).
שמן יסחוט^ב הא אפילו סחית ליכא
איסור דלוריינתא מיהו י"ל דהתם רבא
דקאמר לה ופ"ל כר' יוחנן דמייב
חטא^ג: ורבי יוחנן אמר אחד בבשין
ואחד שלקות לנזוף מותר למימיהן
חייב חטאת. וצדו לצרו נמי הוה מייב
ר' יוחנן חטאת לתוך הקשרה דדג
לצירו דמדינן לשלכות ככולה שמעמיה
דפריך מדשמואל דשלכות אהיא דדג
לצירו ופי' ר"ח הלכה כר' יוחנן דקיי"ל
כוותיה לגבי רב ושמואל ושעמין
ממילתא דר"י שאסור לסחוט כבשים
ושלכות למימיהן ואם סחט חייב חטאת
ולא הפרש כסמיה^ד. צין קדירה לעשר^ה
אלה הכל אסור^ו. מתוך קדירה לדברים
מתדבר שאין הלכה לא כשמואל ולא
כרב שאמרו סוחט אדם אשכול של
ענבים לתוך הקדירה יש שמעמידין
דברי רב ושמואל ביו"ט מדדייק רב
חסדא מדברי שמואל כן ואין לנו
להדורי אפריכי ולאפוקי שמעמא
מדוכתיה אלא ודאי כצבת קאמרי רב
ושמואל אין הלכה כמותן לא כצבת
ולא ביו"ט ע"כ פי' ר"ח ומה שדקדק
מדלא מפליג ר' יוחנן משמע דמיידי
אפילו לתוך הקדירה אין זה דיוק דהא
רב ושמואל נמי אסרי סתמא כבשים
למימיהן ואפי"ו^ז דשרו לסחוט בהדיא
אשכול של ענבים לתוך הקדירה^ח ומה
שדחה דברי המעמידין דברי רב ושמואל
ביו"ט אומר ר"ח שהדין עמו אבל דברי
רב חסדא ביום טוב כדפרישתי נעלי:

בבשים בשבת לצורך השבת
מזור אבל אסור זיתים וענבים
למעמיה סוחטין בבשים לצורך
קנות בד"א לגופן אבל למימיהן
בים וחייב חטאת אמר רב חייא
ל דריסת זיתים וענבים בלבד
בר ^אהואין עד מפי עד כשר
אלא

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

בַּז אַ מײַ פֿײַא מהלכות
 טומאה אוכלין הלײַד:
 בַּז בַּ טוֹשֵׁא׳ א״ח סימן שכ
 סעף ח:
 י״ג א״ מײַ פֿײַא מהלכות שבת
 הלײַ ופס׳א הלײַ יג סג
 גליון קה טוֹשֵׁא׳ א״ח שם
 סעף י:
 יד ד מײַ פֿײַא שם הלײַ
 ופס׳א הלכה יב:
 י״ה מײַ פֿײַא מהלכות
 גירושין הלײַ סג
 עשׂן ז טור שוֹשׁ׳ אה״ע
 סימן יז סעף ג:

לעזי רעש"י

מליצי"ר. לפצוע.

מזוסף רע"ה

[illegible]

רב נסים גאון

יֵאָיֵן עַד מִפִּי עַד כֶּשֶׁר

בִּינוּ חֲנָאֵל (המשך)

אנחנו כותבין תירדן טעמא
 יונתן דויליכטא כוחרתו,
 דקרייל'ל חל' היטא דעלמי' בר'
 ושומאר'ל יונתן' הלכ' בר'
 מדיקניקן
 דבריוו העצמי' הלכ' על
 בוריו' יונתן' כוחרתו
 טעפערט מוטש'ן כבש'ן
 בשבת לצורך השבת. אבל
 לא למצו'ן, ואח' כבש'ן
 ואח' שקולת לנפוק, אבל
 למימין'ל אל' יטחון, אל'
 סחט נעשה מי סחט
 ויחם וענבים וחי'ב טחאט.
 אחר'ן כבש'ן
 למימין'ל בין לקריה לקריה
 אל' חל' אטור, אחר'
 טחאט'ל דוח'ם וענבים
 בין לקריה ובין לקריה
 למימין'ל אחר' צרי'ר, אכ'ן
 יונתן' שוחרט'ן כבש'ן
 ושקולת למימין', כסחוט
 יונתן' וענבים וחי'ב טחאט.
 וסחוט'ן אילו דחרי'ם ממבר'
 שא'ן אחר' אל' כשמואר'
 חל' שוחרט'ן מוטש'ן